

EEA Grants

Norway Grants

Monitoring a analýza modelových skupin organismů ve vybraných lokalitách přirozených lesů

Michal Andreas, Výzkumný ústav Silva
Taroucy pro krajinu a okrasné
zahradnictví, v.v.i.
28.4.2015

Monitoring bioty

- Les je ve Střední Evropě klíčovým biotopem
- Na lesní biotopy je vázána významná část biodiverzity a mnoho vzácných biologických fenoménů
- Díky tlaku na celkové hospodářské využití krajiny docházelo v historii ke zmenšování výměry a k fragmentaci lesů a ke změně jejich struktury

Monitoring bioty

- změny struktury lesa spočívají především
 - v menší diverzifikaci věkové struktury
 - v absenci přestárých stromů
 - v menším množství mrtvého lesa
 - z toho vyplývajícím menším množstvím specifických mikrostanovišť

Monitoring bioty

- Proč monitorovat biotu přirozených lesů?
 - Biota je jedna z nejdůležitějších věcí kvůli které jsou přirozené lesy chráněny
 - Stav bioty poskytuje nejpresnější obraz o zachoalosti daného ekosystému

Monitoring bioty - mechy

- V přirozených lesích mechy nalézají dostatek substrátu
- V přirozených lesích nalézají velmi různé typy substrátu a mikroklimatu
- Vhodná textura borky a přítomnost specifických mikrostanovišť u velmi starých stromů
- Věk stromů a věk porostů velmi důležitý

Monitoring bioty – lignikolní houby

- Výrazně se podílejí na rozkladu dřevní hmoty a koloběhu živin
- Nároky na specifická mikrostanoviště
- Úzký vztah mezi strukturou a objemem mrtvého dřeva a strukturou jejich společenstva

Monitoring bioty

- Proč monitorovat živočichy?
 - Vazby živočichů ke společenstvům a prostředí jsou znatelně složitější a komplexnější
 - Zvířata obvykle jinde získávají potravu, jinde mají úkryty, jinde se vyvíjejí larvy apod.
 - Živočichové rychle a citlivě reagují na změny biotopu a často jsou více ohroženi, protože pro dlouhodobé udržení populací potřebují více jedinců než rostliny

Monitoring bioty - měkkýši

- Přímá vazba na stanoviště
- Velká vypovídací hodnota ve vztahu k vývoji krajiny a biotopu

Monitoring bioty – saproxyličtí brouci

- Diverzifikovaná skupina s mnoha druhy vyžadujícími specifická mikrostanoviště
- Struktura a objem mrtvého dřeva silně ovlivňuje početnost a strukturu jejich společenstva
- Typ hniloby, různé stupně rozkladu, druh dřeviny, expozice, oslunění, rozměr, vlhkost

Monitoring bioty - netopýři

- Výpověď o širší prostorové škále a větším množství faktorů
- Důležitá funkce pro ekologickou rovnováhu
- Specifické nároky na úkryty
- Kvalitní úkryty vázány na fenomény přirozených lesů či parkové krajiny

Monitoring bioty - přínosy

- Poznatky o populacích modelových organismů jsou získávány v kombinaci s podrobnými údaji o prostředí ► možnost zjistit klíčové charakteristiky ► přesah do ochrannářské biologie a lesnického managementu CHÚ
- Založení reprezentativní sítě sběru dat
- Posílení možností při prosazování bezzásahového či citlivého managementu
- Aktualizace a doplnění dat o biodiverzitě do databáze
- Příprava podkladů pro péči o lokality přirozených lesů

Monitoring bioty

- **Děkuji za pozornost**

